

## ÜNİTE

## KONU

ÖĞRENCİNİN  
ADI  
SOYADI  
SINIF  
NO

DEĞERLENDİRME

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında  
Osmanlı Siyaseti (1595-1774)

## Uzun Savaşlardan Diplomasiye - 1

DOĞRU

YANLIŞ

NET

PUAN



## HİT-01 Dijital Test

Konu ile ilgili daha fazla  
soru çözmek için kare kodu  
okutunuz.Hit  
01

## Hit BİLGİ

- 962 yılında kurulan Kutsal Roma Germen İmparatorluğu tahtına 1516'da Şarlken geçmiş ve Avrupa'da Habsburg Hanedanı hüküm sürmeye başlamıştır.
- Habsburg İmparatorluğu ile Osmanlı Devleti'nin karşı karşıya gelmesi Mohaç Savaşı ile Macar krallığına son verilmesi sonucu olmuştur.
- Osmanlı padişahları, Sultan II. Selim'e kadar sefere çıkmayı ve gazayı başlıca vazifeleri olarak kabul etmişlerdir. Ordunun başında sefere çıkmayan ilk padişah II. Selim'dir.
- 1593 te başlayan Osmanlı-Avusturya savaşları 14 yıl sürmüştür.
- Zıttorok Antlaşması'na göre;
  - Osmanlılar, Avusturya arşidükü için Caesar (Sezar) unvanını kullanacaktır. "
  - Bu durum Osmanlı'nın Kanuni dönemindeki büyük iddialarından vazgeçtiğini gösterdiği şeklinde algılanmıştır.
- XVI-XVIII. yüzyıllar arasında Osmanlı-Safevi ilişkilerinin kaderini jeopolitik, ekonomik ve dinî faktörler belirlemiştir.
- Uzun savaşlardan diplomasi dönemine Osmanlı Safevi antlaşmaları;
  - 1555 Amasya Antlaşması
  - 1590 Ferhat Paşa Antlaşması
  - 1612 Nasuh Paşa Antlaşması
  - 1618 Serav Antlaşması
  - 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşması

**Mütekabiliyet:** Karşılıklı olma durumu anlamına gelen bir kelime ve diplomatik bir terim. Devletler arası ilişkilerde maruz kalınan davranışa aynı şekilde karşılık verme prensibini tanımlar

**Konjonktürel İttifak:** Toplular, devletler ya da kişiler arasında karşılıklı çıkara dayalı olan ve taraflara ortak birtakım faydalar sağlayan ilişkilerdir.

**Stratejik Tehdit:** Büyük bir bölgeyi veya kalabalık insan topluluklarını etkileyecek ölçüde yapılan önemli tehditlerdir.

**Kutsal İttifak:** Tarihin çeşitli dönemlerinde Katolik Kilisesi'nin ruhani lideri olan Papa'nın teşvikiyle Avrupa ülkeleri arasında kurulan ittifaklardır.

**Sömürgecilik:** Koloncilik, kolonyalizm ya da müstemlekecilik, genellikle bir devletin başka ulusları, devletleri, toplulukları, siyasal ve ekonomik egemenliği altına alarak yayılması veya yayılmayı istemesidir.

1. Mohaç Zaferi'yle Kanuni Sultan Süleyman zamanında Habsburg İmparatorluğu ile Osmanlı Devleti karşı karşıya gelmiştir.

Murat öğretmen bu bilgiyi verdikten sonra öğrencilerinden iki devleti karşı karşıya getiren gelişmeyi sormuştur.

**Aşağıdaki öğrencilerden hangisi Murat öğretmenin sorusuna doğru cevabı vermiştir?**

- A) Ahmet: Macar krallığına son verilmesi
- B) Selin: Bulgar krallığına son verilmesi
- C) Tuba: Avusturya krallığına son verilmesi
- D) Kerem: Yunan krallığının bağımsızlığını kazanması
- E) Sina: Sırp krallığının denetim altına alınması

2. Kutsal Roma Germen İmparatorluğu tahtı Avrupalı devletler için çok önemlidir, Avrupa'da birçok hanedan imparatorluğun başına geçmek istemiştir. Habsburg hanedanı da tahta geçmek için mücadele vermiştir.

**Bu hanedanın Kutsal Roma Germen tahtında hüküm sürmesini başlatan olay aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Avusturya ve Macar krallıklarının birleşmesi
- B) 1516'da Şarlken'in tahta geçmesi
- C) Mohaç Savaşı
- D) Sırp İsyanı
- E) Yunan İsyanı

3. Osmanlı Devleti ile Avusturya mücadelesinin sonunda o dönem için çok önemli bir antlaşma olan Zitvatorok Antlaşması imzalanmıştır.

**Osmanlı Devleti'nin Avusturya ile olan mücadelesini Zitvatorok Antlaşması'yla sonlandırmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Askerlerin uzun savaşlardan yorgun düşmesi
- B) Doğuda Safevi tehlikesi belirmesi
- C) Avusturya ile artık savaşmak istememesi
- D) Erdel prensliği ile savaşmak istememesi
- E) Gözünü Habsburg hanedanına dikmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı-Avusturya arasında imzalanan Zitvatorok Antlaşması'nın maddelerinden biri değildir?

- A) Taraflarca esir almak ve kale işgal etmek yasaklanacak
- B) Eldeki esirler geri verilecek
- C) Osmanlı Avrupa topraklarında hiçbir devletle bir daha savaş yapmayacak
- D) Savaş sırasında taraflarca kazanılan topraklar kendilerinde kalacak
- E) Eğri, Kaniye ve Estergon kaleleri Osmanlı Devleti'nde kalacaktır.

5. **Durum:**

Yeni harp teknolojisini kullanan Avusturya askeri karşısında eski usul ile savaşan Tımarlı Sipahilerin yetersizliği ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte Osmanlı hükûmeti, Anadolu'da tüfek kullanabilen sekban askeri toplamak zorunda kalmıştır.

**Bu durum dikkate alınarak Osmanlı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Tımarlı sipahilerin teknolojide geri kaldığı kabul edilmiştir.
- B) Avrupa ordularının teknolojik üstünlüğü kabul edilmiştir.
- C) Orduyu yenilemek fikri oluşmuştur.
- D) Orduda tüfek kullanımı sağlanmak istenmiştir.
- E) Ordunun hala eski gücünde olduğu ve değişiklik gerekmediği anlaşılmıştır.

6. Osmanlı Devleti'nin içte ve dışta bazı meselelerle uğraşmak zorunda kaldığı dönemler olmuştur. Bu dönemlerde ilerlemesinde duraksamalar yaşanmıştır.

**Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin duraksamasına sebep olan iç meselelerle uğraştığının kanıtıdır?**

- A) Lehistan ile mücadele
- B) Avusturya ile mücadele
- C) Celali isyanlar ile mücadele
- D) Şarlıken ile mücadele
- E) Fransa ile mücadele

7. Osmanlı Safevi ilişkilerinde siyasi, ekonomik ve dini faktörler ilişkilerin seyrinde etkili olmuştur.

**Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Safevi mücadele-sindeki dinî faktörle ilgilidir?**

- A) Kafkasya'ya hâkim olma isteği
- B) Batı Türkistan'a hâkim olma isteği
- C) Anadolu'da şii propagandası yapma
- D) Ticaret yollarını ele geçirmek
- E) Anadolu'dan toprak kazanma

8. Rus tarihi üzerine araştırma yapan bir tarihçi: Fransa ve Almanya ile ittifak kurmaya çalışan Safevi hükümdarı Şah Abbas, Rus çarı ile de ittifak kurmak istemiştir" tezini öne sürmüştür.

**Bu tezi öne süren tarihçi aşağıdakilerden hangisini doğrulamak istemiştir?**

- A) Ruslarla yakın ilişki içinde olmak.
- B) Rus topraklarının büyük bölümünü ele geçirmek.
- C) Osmanlı'yı kuzeyden sıkıştırmak.
- D) Osmanlı'nın Ruslarla ittifak kurmasını engellemek.
- E) Rusları güneye indirmek.

9. Osmanlı'da II. Selim'den itibaren padişahlar sefere katılmamaya başlamışlardır, ancak III. Mehmed Yeniçeriler tarafından zorlanarak sefere katılması sağlanmıştır.

**III. Mehmed'in bu zorunluluğu yerine getirmesini sağlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Haçlılar ile mücadelede başarısız olunması
- B) III. Mehmed'in deneyim kazanmasının istenmesi
- C) Yeniçerilerin istediklerini elde edebileceklerini gösterme peşinde olmaları
- D) Sadrazamın padişaha telkinleri
- E) Avrupalılara verilmek istenen mesaj

11. Ferhat Paşa Antlaşması'ndan sonra Safevilerin, ipek ihracatını yasaklamaları üzerine Osmanlı Devleti de karşı önlem olarak İran'ın çok ihtiyacı olan kıymetli madenlerin ve bakırın İran'a ihracatını yasaklamıştır.

**Makalesinde bu bölüme yer veren bir tarihçi her iki devletin de bu hamleyi yapmaktaki amacını ne şekilde açıklarsa doğru olur?**

- A) Askeri olarak zayıflatmak
- B) Kültürel zaafa uğratmak
- C) Ekonomik olarak zarar vermek
- D) Orduyu yenilemesine mâni olmak
- E) Sosyal çalkantı çıkarmak

H  
I  
Z  
R  
E  
N  
K

**10. Zitvatorok Anlaşması'nın;**

- I. Avusturya yıllık vergi ödemeyecek, imparator bir defaya mahsus olmak üzere 200.000 kuruş gönderecektir.
- II. Osmanlılar, Avusturya arşidükü için Caesar (Sezar) unvanını kullanacaktır.
- III. Taraflarca esir almak ve kale işgal etmek yasaklanacak, eldeki esirler geri verilecektir.

**maddelerinden hangileri ekonomik içeriğe sahiptir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. **Engin Öğretmen:**  
Elif Kasr-ı Şirin Antlaşması Osmanlı ile doğu komşusu arasında yapılmış ve önemli sonuçları olmuştur.

**Öğrenci Elif:**  
Evet hocam çok önemli sonuçlarından bir tanesi de ----.

**Aşağıdakilerden hangisi Elif'in diyalogunda boş bırakılan yere getirilebilecek cevaplardan biri olabilir?**

- A) Osmanlı yıkılmıştır.
- B) Safeviler yıkılmıştır.
- C) Rusya güç kazanmıştır.
- D) Bağdat'ı Osmanlılar almıştır.
- E) Fransa güç kazanmıştır.

## Uzun Savaşlardan Diplomasiye - 1

13. I. Orta Avrupa'da Habsburg hanedanının güçlü bir şekilde ortaya çıkması,  
II. Doğuda Safevilerin güçlenmesi,  
III. Kanuni Dönemi'nden sonra Rusya'nın önemli bir güç haline gelmesi

**XVI. yüzyılın sonundan itibaren Osmanlı Devleti'nde fetihlerin yavaşlamasına yukarıdakilerden hangileri neden olmuştur?**

- A)Yalnız I                      B)Yalnız II                      C)I ve II  
D)II ve III                      E)I, II ve III

15. Osmanlı Safevi mücadelelerinin temelinde birçok faktör vardır.

**Bu bilgidan hareketle aşağıdaki faktör-olay eşleştirmelerinden hangisi doğru verilmiştir?**

- |                            |          |
|----------------------------|----------|
| A) Kafkasyaya hakim olma   | Ekonomik |
| B) Türkistan hakimiyeti    | Dini     |
| C) Şii propagandası        | Siyasi   |
| D) Ticaret yolu hakimiyeti | Ekonomik |
| E) Türkistan hakimiyeti    | Ekonomik |

H  
I  
Z  
R  
E  
N  
K

14. Aşağıdakilerden hangisi Zıttorok Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'nde meydana gelen değişimlerden biri değildir?

- A) Kanuni Dönemi'ndeki büyük iddialardan vazgeçilmesi  
B) Habsburglar karşısında askerî zaafılarını ortaya çıkması  
C) Avusturya askeri karşısında eski usul ile savaşan Tımarlı Sipahilerin yetersizliği  
D) Artık Avrupa topraklarından çekilme vaktinin geldiğinin anlaşılması  
E) Anadolu'da tüfek kullanabilen sekban askeri toplamak zorunda kalınması

16. Avrupa 30 Yıl Savaşlarıyla birbirleriyle mücadele etmiş ve güçsüz duruma düşmelerine rağmen Osmanlı bu durumdan yararlanamamıştır.

**Osmanlı'nın bu durumdan yararlanamamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Askeri güçlerini Safeviler üzerine kaydırdıklarından  
B) Fransa ile ilgilenmek istemediklerinden  
C) İngiltere ile ilgilenmek istemediklerinden  
D) Avusturya ile barış yaptıklarından  
E) Rusya'nın bu bölgelere müdahale etmesini istemediklerinden

17. Yavuz Sultan Selim'in 1514 Çaldıran Zaferi ile başlayan Osmanlı-Safevi mücadelesi, Kanuni Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin üstünlüğü ile devam etmiş ve 1555'ten itibaren iki devlet arasında barış süreci başlamıştır.

**Osmanlı ile Safevi Devleti arasında bahsedilen barış sürecini başlatan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Avusturya'nın güç kaybetmesi
- B) Amasya Antlaşması
- C) Rusya'nın güneye inmeye çabalaması
- D) Kasr-ı Şirin Antlaşması
- E) Serav Antlaşması

19. Osmanlı padişahları, sefere çıkmayı ve gazayı başlıca vazifeleri olarak kabul etmişlerdir. Zamanla bu durum değişmiş ve padişahlar seferlere katılmamaya başlamışlardır.

**Bu durumu başlatan ve ordunun başında sefere katılmayan ilk padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) III. Murat
- B) II. Selim
- C) Kanuni Sultan Süleyman
- D) Fatih Sultan Mehmet
- E) II. Abdülhamit

H  
I  
Z  
R  
E  
N  
K

18. **I. Tarihçi:** Osmanlı Devleti XVI. yüzyılın sonlarından itibaren ülkede ekonomik ve sosyal sıkıntılar yaşamış, devlet idaresinde zafiyetler ortaya çıkmıştır. Bu sıkıntılara rağmen Osmanlı batıdaki gücünü korumuştur.

**II. Tarihçi:** Evet Osmanlı Devleti'nin batıdaki gücünü korumasını sağlayan gelişme...

**Verilen diyalogdaki II. Tarihçinin tezini doğrulayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Otuz yıl Savaşları
- B) Yüzyıl Savaşları
- C) Şarlken'in kral olması
- D) Kasr-ı Şirin Antlaşması'nın imzalanması
- E) Derebeylik sisteminin çöküşü

20. **Durum:** Osmanlılar, XVI. yüzyılın sonunda Fransa'nın, İspanyol hâkimiyetine girmesini engellemek için Henri de Navarre'yi (Anri di Naver) Fransa tahtına geçmesi için desteklemiştir. Aynı dönemde İngiltere, İspanya'ya karşı girişeceği mücadelede Osmanlı Devleti'nin kendisine bir donanma göndermesini sağlamak için çalışmıştır.

**Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?**

- A) Osmanlı'nın Avrupa siyasetinin merkezinde yer almasının
- B) Habsburgların küstürülmesinin
- C) Fransa'ya son verileceğinin
- D) İngiltere'ye son verileceğinin
- E) Rusya'nın siyasetine yön verildiğinin

## Uzun Savaşlardan Diplomasiye - 1

21. Avusturya ile 1593'te başlayan Karadeniz'den Hırvat topraklarına kadar geniş bir cephede on dört yıl sürecektir olan uzun savaşlar dönemi başlamıştır.

**Avusturya ile yapılan uzun savaşların nedenleri arasında;**

- I. 1591'den beri Osmanlı Devleti'ne ödemesi gereken vergiyi ödememesi,
- II. Bölgede görevli olan Bosna beylerbeyinin, Hırvatistan topraklarına akınlar yaparken ölmesi,
- III. Habsburg hanedanı ile olan anlaşmanın sona ermesi

**unsurlarından hangilerinin varlığı etkili olmuştur?**

- A) Yalnız I                      B) Yalnız III                      C) I ve II  
D) II ve III                      E) I, II ve III

22. Osmanlı ile Avusturya arasında yapılan savaşların, Osmanlı'nın fetih politikasından dış siyasetine kadar birçok etkisi olmuştur.

**Aşağıdakilerden hangisi bu devletler arasında yaşanan uzun savaşların Osmanlı Devleti'nin dış siyasetine olan etkilerinden biridir?**

- A) Avrupa'dan üstün olma fikri devam etmiştir.  
B) Avrupa diplomasisinde mütekabiliyet esası takip edilmiştir.  
C) Batıdaki devletler zayıf ve güçsüz görülmüştür.  
D) Doğu'daki devletler zayıf ve güçsüz görülmüştür.  
E) Yenilmez bir orduya sahip olma fikri Avrupa'ya verilmiştir.

23. 1590 yılında yapılan Ferhat Paşa Antlaşması ile Safeviler, Osmanlı üstünlüğünü tanımıştır. Bu antlaşmayla Tebriz, Karabağ, Gence, Gürcistan, Nihavend, Luristan ve Şehrizar Osmanlı idaresinde kalmıştır.

**Buna göre bu antlaşma ile ilgili;**

- I. Osmanlı doğuda ciddi anlamda bir ilerleme yakalamıştır.
- II. Doğu sorunu tamamen çözülmüştür.
- III. Bir daha doğuda Osmanlı'ya karşı herhangi bir güçlük çıkmamıştır.

**değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?**

- A) Yalnız I                      B) Yalnız III                      C) I ve II  
D) II ve III                      E) I, II ve III

24. **Durum:** Ferhat Paşa Antlaşması'ndan sonra Osmanlı Devleti'nin içte ve dışta sorunlarla uğraşmasını fırsat bilen Safeviler Şirvan, Azerbaycan ve Gürcistan'ı ele geçirmişlerdir.

Bu durumu tartışan üç öğrenci, Osmanlı'nın bu dönemde uğraştığı iç ve dış sorunları sıralamışlardır.

- I. **Hale:** Habsburglarla mücadele edilmiştir.
- II. **Alara:** Kuzey Afrika'daki Müslümanlarla mücadele edilmiştir.
- III. **Zeynep:** Celali isyanlarıyla mücadele edilmiştir.

**Öğrencilerden hangileri Osmanlı'nın uğraştığı iç ve dış sorunları doğru tanımlamıştır?**

- A) Yalnız I                      B) Yalnız III                      C) I ve II  
D) I ve III                      E) II ve III

25. Devlet içinde mutlak otoritesini sağlayan IV. Murad, ordu-  
nun başına geçerek Safeviler üzerine yürümüş ve 1635'te  
Revan'ı, 1638'de de Bağdat'ı geri almıştır. Sonuçta iki  
devlet arasında 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşması imzalan-  
mıştır.

**Aşağıdakilerden hangisi bu antlaşmasının sonuçla-  
rından biri değildir?**

- A) Bugünkü Türkiye-İran sınırı belirlenmiştir.
- B) Bağdat, Basra ve Şehrizar Osmanlılarda kalmıştır.
- C) 61 yıllık savaş durumu sona ermiştir.
- D) Eski tarihî yolların yeniden canlanmasını sağlamıştır.
- E) Safeviler yıkılmıştır.

## OPTİK DEĞERLENDİRME



## KAZANIM TABLOSU

| SORU | KAZANIM                                           | DOĞRU | YANLIŞ |
|------|---------------------------------------------------|-------|--------|
| 1    | Osmanlı Devleti ile Habsburg İmparatorluğu        |       |        |
| 2    | Habsburg Hanedanı                                 |       |        |
| 3    | Osmanlı Avusturya Mücadelesi                      |       |        |
| 4    | Zitvatorok Antlaşması                             |       |        |
| 5    | Osmanlı Ordusu                                    |       |        |
| 6    | Osmanlı Duraksamasının İç Meseleleri              |       |        |
| 7    | Osmanlı Safevi Mücadelesi                         |       |        |
| 8    | Safeviler                                         |       |        |
| 9    | Osmanlı Ordusu                                    |       |        |
| 10   | Zitvatorok Antlaşması                             |       |        |
| 11   | Ferhat Paşa Antlaşması                            |       |        |
| 12   | Kasr-I Şirin Antlaşması                           |       |        |
| 13   | Zitvatorok Antlaşması                             |       |        |
| 14   | Osmanlı Fetihlerinin Yavaşlama Nedenleri          |       |        |
| 15   | Osmanlı Safevi Mücadelesi                         |       |        |
| 16   | Osmanlı Safevi Mücadelesi                         |       |        |
| 17   | Osmanlı Safevi Mücadelesi                         |       |        |
| 18   | Otuz Yıl Savaşları                                |       |        |
| 19   | Osmanlı Ordusu                                    |       |        |
| 20   | Osmanlı'nın Avrupa Siyasetine Müdahalesi          |       |        |
| 21   | Osmanlı Avusturya Mücadelesi                      |       |        |
| 22   | Osmanlı Avusturya Mücadelesi                      |       |        |
| 23   | Ferhat Paşa Antlaşması                            |       |        |
| 24   | Ferhat Paşa Antlaşması Sonrası İç Ve Dış Sorunlar |       |        |
| 25   | Kasr-I Şirin Antlaşması                           |       |        |

H  
I  
Z  
R  
E  
N  
K

## ÜNİTE

## KONU

ÖĞRENCİNİN  
ADI  
SOYADI  
SINIF  
NO

DEĞERLENDİRME

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında  
Osmanlı Siyaseti (1595-1774)

## Uzun Savaşlardan Diplomasiye - 2

DOĞRU

YANLIŞ

NET

PUAN



## HİT-02 Dijital Test

Konu ile ilgili daha fazla  
soru çözmek için kare kodu  
okutunuz.Hit  
02

## Hit BİLGİ

- XVII. yüzyılın ilk yarısında Safevilerle giriştikleri yoğun mücadele sebebiyle askerî güçlerinin büyük kısmını İran üzerine seferber eden Osmanlı Devleti, Otuz Yıl Savaşları ile uğraşan Avrupa'nın güçsüz ve zayıf durumundan istifade edememiştir.
- Köprülü Fazıl Ahmet Paşa 1663 yılında bütün zor şartlara rağmen en küçük bir yılgınlık göstermeden büyük bir azim ve sebatla otuz sekizinci günde Uyvar kalesini fethetmesi "Uyvar önünde bir Türk gibi kuvvetli" deyimini tarihe mal etmiştir.
- Hotin Savaşı'ndaki gayretsizlikleri nedeniyle Yeniçerileri kaldırmak isteyen II. Osman (Genç Osman) bu durumdan rahatsız olan kesimlerin isyanıyla tahttan indirildi ve kapıkulları tarafından Yedikule Zindanlarında öldürüldü.
- Viyana Kuşatması'nın başarısızlık sebepleri:
  - Avusturya'ya gelen destekler
  - Viyana'nın dört taraftan kuşatılmayacak kadar büyük olması
  - Osmanlı ordusunda lojistik ve disiplin sorunları ile orduda ganimet hırsıyla hareket eden askerler asıl işlerini yapmayı bırakması
- Osmanlı Devleti'nin Karlofça Antlaşması ile değişen siyaseti;
  - İlk defa yabancı devletlerin (İngiltere ve Hollanda) ara buluculuğunu kabul etmek zorunda kalmıştır.
  - Kendini hiçbir devleti kendisi ile eşit görmeyen Osmanlı önemli bir itibar kaybı yaşamıştır.
  - İlk kez çok büyük toprak kayıpları yaşamıştır.
  - Uzun bir savunma dönemine girmiştir.
  - İlk kez müzakere yoluyla bir antlaşma imzalamıştır.
- Uzun savaş yıllarında dışarda Safeviler ve Avusturya, içeride de Celâli İsyanları ile uğraşan Osmanlılar, üç cephede birden mücadele etmek zorunda kaldı. Bu durum Osmanlı'nın uzun vadeli planlar yerine günü kurtarmaya yönelik pratik ve kısa vadeli siyaset üretmesine neden oldu.
- Tarihte Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan ilk antlaşma 1681 tarihinde yapılan Bahçesaray Antlaşması'dır.
- Bütün olumsuzluklara rağmen II. Viyana Kuşatmasının kaderini değiştiren asıl olay Lehistan kralının Baviera ve Saksonya kuvvetleriyle birleşerek beklenenden önce Viyana önlerine gelmesi ve Osmanlı ordusunu iki ateş arasında bırakması olmuştur.

1. Osmanlı Devleti'nde Karlofça Antlaşması'yla genel siyasetinde birçok değişiklik olmuştur.

**Aşağıdakilerden hangisi bu antlaşmayla beraber Osmanlı'da değişen durumlardan biri değildir?**

- A) Diplomatik açıdan güç ve itibar kaybetmiştir.
- B) Savunma dönemine girmiştir.
- C) İlk kez bu kadar büyük toprak kaybetmiştir.
- D) Antlaşmalarda belirleyicilikten müzakareciliğe geçmiştir.
- E) Kaybettiği bütün toprakları bir yıl sonra geri almıştır.

3.



**1699 Karlofça Antlaşması'ndan sonraki bu harita dikkate alınarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Karadeniz hakimiyeti hala Osmanlı'nın elindedir.
- B) Akdeniz'de önemli bir üs olan Mora kaybedilmiştir.
- C) Osmanlı'nın Avrupa'da herhangi bir toprak kaybı olmamıştır.
- D) Dalmaçya kıyıları Venedik'e bırakılmıştır.
- E) Podolya ve Ukrayna toprakları Lehistan'a bırakılmıştır.

H  
I  
Z  
R  
E  
N  
K

2. Osmanlı Devleti'nin Pasarofça Antlaşması'yla kabul etmek zorunda olduğu gerçek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gücünün zirvesinde olduğu
- B) Avrupalı devletlerin artık Osmanlı'yı Avrupa'dan atamayacağı düşüncesi
- C) Kaybettiği toprakları bir daha geri alamayacağı düşüncesi
- D) Kutsal ittifaka karşı tek başına kafa tutabilecek güçte olduğu
- E) Karşısındaki devletlerin Osmanlı'ya karşı ittifak kuramayacağı

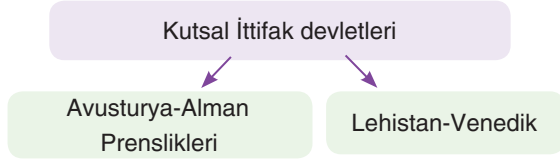
4.

"Uyvar önünde bir Türk gibi kuvvetli"

**Verilen deymi tarihe mal eden ve Uyvar Kalesi'ni fetheden Osmanlı sadrazamı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) II. Osman
- B) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa
- C) Yavuz Sultan Selim
- D) Damat İbrahim Paşa
- E) 29 Mehmet çelebi

5.



Şekilde verilen Avrupa devletlerinden oluşan “Kutsal İttifak” ın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı’ya garantör olmak istemektedirler.
- B) Osmanlı’yı Avrupa’nın içlerinde bırakmak istemektedirler.
- C) Birleşerek büyük bir imparatorluk kurmak istemektedirler.
- D) Osmanlı’yı Avrupa’dan atmak istemektedirler.
- E) Osmanlı’ya ekonomik yardımda bulunmak istemektedirler.

7.

Köprülü Fazıl Mustafa Paşa vergiler konusunda halka kolaylıklar sağlamış bir sadrazamdır.

**1689 - 1691 yılları arasında sadrazamlık yapan Köprülü Fazıl Mustafa Paşa hakkında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

- A) II. Süleyman’ın padişahlığında sadrazam olmuştur.
- B) Ağır vergiler getirmiştir
- C) Yeniçeri Ocağı’nı düzene koymuştur.
- D) II. Macaristan Seferi’nde Salankamen Savaşı’nda ordunun önünde hücum ederken şehit düşmüştür.
- E) Ayanların güçlenmesini engellemiştir.

H  
I  
Z  
R  
E  
N  
K

6. II. Viyana Kuşatması’nda Osmanlı ordusunda zahire kıtlığı görülmeye başlamış, süvarilerin atlarına ve topları çekecek öküzlere bile yem verilemez olmuştur.

**Bu durum temelde aşağıdaki nedenlerin hangisinden kaynaklanmaktadır?**

- A) Uzak bir noktaya sefer yapıldığından
- B) Büyük topların götürülmemesinden
- C) Erzak hazırlayanların geç gelmesinden
- D) Yardım alacakları köylerin boşaltılmasından
- E) Yardım kuvvetlerinin saldırıya uğramasından

8. Karlofça Antlaşması o zamana kadar Osmanlı için dönüm noktalarından biri olmuştur. Ayrıca da devlet çok büyük değişimler yaşamıştır.

**Aşağıdakilerden hangisi bu antlaşmayla beraber Osmanlı’da değişen durumlardan biridir?**

- A) Osmanlı ne kadar güçlü olduğunu Rusya’ya hissettirmiştir.
- B) Osmanlı ne kadar güçlü olduğunu Avusturya’ya hissettirmiştir.
- C) İlk kez müzakere yoluyla bir antlaşma imzalamak zorunda kalmıştır.
- D) Tüm Avrupaya bu topraklardan çıkmayacağını göstermiştir.
- E) Doğuda Safevi’ler bile Osmanlıların Avrupa’daki üstünlüklerinden çekinmişlerdir.

9.



1699 Karlofça Antlaşması'ndan sonraki bu harita ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Osmanlı Akdeniz hakimiyetini tamamen kaybetmiştir.
- B) Anadolu toprakları ve Girit'in bir kısmı kaybedilmiştir.
- C) Osmanlı Karadeniz hakimiyetini tamamen kaybetmiştir.
- D) Macaristan toprakları Avusturya'ya bırakılmıştır.
- E) Ege denizi hakimiyeti tamamen kaybedilmiştir.

10. Osmanlı Devleti aşağıdaki savaşlardan hangilerinin yenilgileri neticesinde Karlofça Antlaşması'nı imzalamak zorunda kalmıştır?

- A) Salankamen – II. Viyana
- B) Zenta – Belgrad
- C) Salankamen – Niş
- D) Zenta – Salankamen
- E) Niş – Zenta

11. II. Viyana Kuşatması'nda, Avusturya'ya gelen desteklerin yanında Viyana'nın dört taraftan kuşatılmayacak kadar büyük olması Osmanlı açısından temelde aşağıdaki sonuçlardan hangisini doğurmuştur?

- A) Kuşatmanın uzun sürmesini
- B) Surların aşılamamasını
- C) Hendek kazılamaması ve lağımçıların başarılı olamamasını
- D) Kuşatmanın başarısız olmasını
- E) Kuşatmanın kısa sürmesini

12. Osmanlı Devleti Karlofça Antlaşması'ndan sonra dış politikada iş birliği yapmanın zorunluluğuna neden inanmıştır?

- A) Avrupa'da güçsüz devletlerin olduğunu gördüğünden
- B) Doğuda bulunan devletlerin kendisine karşı mücadele edebilecek güçte olmadıklarını zannettiğinden
- C) Savaşlarda ve diplomaside gerilemeye başladığından
- D) Batı devletlerinin birleşmelerinin imkânsız olduğuna inandığından
- E) Yeni siyasetini bilerek ve isteyerek bu şekilde konumlandırmak istediğinden

## Uzun Savaşlardan Diplomasiye - 2

13. **Durum I:** XVII. yüzyılın ilk çeyreğinde Osmanlı-Lehistan ilişkileri bozulmuştur.

**Durum II:** Lehistan'ın, Eflâk ve Boğdan'daki Osmanlı egemenliğine karşı bazı girişimlerde bulunması ilişkileri iyice gerginleştirmiştir.

**Yukarıdaki iki durumun sonucunda Osmanlı hangi seferi düzenlemiştir?**

- A) Viyana Seferi
- B) Hotin Seferi
- C) Avusturya Seferi
- D) Alman Seferi
- E) Rusya Seferi

14. **Tarih öğretmeni Hakan Hoca:**

Tarihi süreç içerisinde Osmanlı Devleti ile Rusya birçok defa karşı karşıya gelmiştir. Bu mücadelelerin sonucunda bazı antlaşmalar imzalanmıştır. Bu devlet ile Osmanlı'nın imzaladığı ilk antlaşma hangisidir?

**Öğrenci Volkan:** ---- cevabını vermiştir.

**Tarih öğretmeni Hakan hocanın sorusuna öğrencisi Volkan aşağıdaki cevaplardan hangisini vermiş olabilir?**

- A) Vasvar Antlaşması
- B) Hotin Antlaşması
- C) Belgrad Antlaşması
- D) Bahçesaray Antlaşması
- E) Uyvar Antlaşması

15. **Durum:** Osmanlı Devleti Karlofça Antlaşması ile ilk defa yabancı devletlerin (İngiltere ve Hollanda) arabuluculuğunu kabul etmek zorunda kalmıştır.

**Bu durum dikkate alındığında Osmanlı Devleti hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

- A) Osmanlı artık İngiltere ve Hollanda ile ittifak kurmak istemektedir.
- B) Hiçbir devleti kendisi ile eşit görmeyen Osmanlı için önemli bir itibar kaybetmiştir.
- C) Eski gücünde olduğunu İngiltere ve Hollanda'ya göstermek istemiştir.
- D) İngiltere ve Hollanda'yı Rusya'ya karşı kullanabileceğini göstermiştir.
- E) İtibarından hiçbir şey kaybetmediğini tüm devletlere göstermiştir.

16. • İlk büyük toprak kaybının da yaşandığı bu antlaşma ile Osmanlı Devleti, bir daha toparlanamayacağı uzun bir savunma dönemine girmiştir.
- Diplomatik açıdan da güç ve itibar kaybeden Osmanlı Devleti, ilk kez müzakere yoluyla bir antlaşma imzalamak zorunda kalmıştır. Oysa daha önceki dönemlerde diplomaside üstün olan Osmanlı, sürekli olarak kendi şartlarını kabul ettirip antlaşmalarda belirleyici taraf olmuştur.

**Verilen bilgide sonuçları sıralanan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Serav Antlaşması
- B) Sevr Antlaşması
- C) Karlofça Antlaşması
- D) İstanbul antlaşması
- E) Ankara antlaşması

17. Osmanlı Devleti'nin Veraset savaşları sırasında Fransa'nın, Rusya ve Avusturya'ya karşı ittifak teşebbüslerine karşılık vermemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa'ya çok fazla güvendiğinden
- B) Bu savaşlarda kendi kaybettiği toprakları geri almak istediğinden
- C) Rusya'nın Akdeniz'e inmesinden çekindiğinden
- D) Fransa ile Rusya'nın zamanla birbirlerine yaklaşabileceklerinden
- E) Avrupa'nın yükselen gücü Prusya'ya yaklaşmak istemesinden.

19. Osmanlı Rusya üzerine Çehrin Seferi'ni düzenlemiş ve 1681'de Rusya ile Osmanlı Devleti arasındaki ilk antlaşma olan Bahçesaray Antlaşması yapılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu seferin sebeplerinden biridir?

- A) Rusya'nın Osmanlı'yı tehdit etmesi
- B) Avusturya ile Fransa'nın Rusya'ya yardım için Karadeniz'e çıkması
- C) Osmanlı himayesinde Ukrayna'yı yöneten Kazak beyinin, Rusya'ya yanaşması
- D) Osmanlı'nın Karadeniz'in kuzeyine geçerek buraları fethetmek istemesi
- E) Kırım limanından vergilerin gelmemesi

H  
I  
Z  
R  
E  
N  
K

18. I. Kırım hanının, Lehistan topraklarına seferler yapması ve Lehistan denetimindeki Kazakların Osmanlı sahillerini vurması,  
II. Lehistan'ın, Eflâk ve Boğdan'daki Osmanlı egemenliğine karşı bazı girişimlerde bulunması,  
III. Lehistan'ın Rusya'yı da yanına alarak Osmanlı'nın kuzey Afrika'daki topraklarına saldırması,

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri XVII. yüzyılın ilk çeyreğinde Osmanlı Lehistan ilişkilerinin bozulmasına neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

20. Osmanlı Devleti iç ve dış bazı nedenlerden ötürü II. Viyana Kuşatması'nda başarılı olamamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu kuşatmada başarısız olunmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Osmanlı askerleri Viyana'nın konumu sebebiyle güçlerini bir noktada toplayamamışlardır.
- B) Osmanlı'nın rakipleri tek bir merkez etrafında savunma yapabilmişlerdir.
- C) Osmanlı sefer yolunun uzaklığı nedeniyle kuşatmaya hafif toplarını götürebilmştir.
- D) Alman prensliklerinin Osmanlı tarafına geçmesi kuşatmayı zayıflatmıştır.
- E) Osmanlı ordusunda zahire kıtlığı görülmeye başlamıştır.

## Uzun Savaşlardan Diplomasiye - 2

21. **Durum:** Osmanlı Devleti, XVII.yy da Avrupa siyasetindeki mevcut duruma göre dönemin durum ve şartlarını menfaatleri doğrultusunda gözeterek konjonktürel ittifaklar kurmuştur.

**Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Birden çok Avrupa devleti ile aynı anda savaşacak güce sahip olmadığından
- B) Rusya'nın büyük bir imparatorluk haline geleceğini tahmin ettiğinden
- C) İngiltere'nin sömürgecilik faaliyetlerinin hızlandıracağından
- D) Hollanda'nın sömürgecilik faaliyetlerinin hızlandıracağından
- E) Fransa'nın Avrupa'da önemli bir güç haline geleceğinden

22. Avrupalı devletler arasında Veraset ve Yedi Yıl savaşları yaşanmış ve dış müdahalelere açık olmuşlardır, ancak Osmanlı bu durumdan yeterince yararlanamamıştır.

**Osmanlı Devleti'nin bu durumu değerlendirmemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Rusya ile mücadele halinde olması
- B) Barışı korumak istemesi
- C) Safeviler ile olan mücadeleleri
- D) Güney sınırlarını korumak istemesi
- E) Avrupalı devletlerin tepkilerini çekmek istememesi

23. XVII. yüzyılın başında Avusturya İmparatoruna, Roma Sezarı şeklinde hitap etmeyi kabul eden Osmanlılar için aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Osmanlı'nın Roma imparatorlarına saygı duyduğu
- B) Avusturya'nın Roma topraklarına tamamen hâkim olduğu
- C) XVII.yy'ın en önemli gücünün Avusturya olduğu
- D) Diğer Avrupa devletlerinin de Avusturya hükümdarlarına böyle hitap ettikleri
- E) Osmanlı Avusturya güç dengelerinin eşitlendiği

24. **Tarihçi:** Osmanlı Devleti Karlofça antlaşması ile dış siyaset ve diplomaside daha kırılgan ve güçsüz bir konuma düşmüştür.

**Aşağıdaki yargılardan hangisi bu tarihçinin tezini desteklemez?**

- A) Osmanlı Devleti savunmaya geçmiştir.
- B) Antlaşmalarda belirleyici değil daha pasif role dönmüştür.
- C) Tüm Avrupa devletlerine karşı yaptırım uygulayabilecek durumdadır.
- D) Savaşlarla birlikte antlaşmalarda da kayıplar yaşamaktadır.
- E) Diplomasideki üstünlüğü kaybolmuştur.

25. Aşağıdakilerden hangisi Karlofça Antlaşması'nın Avrupalılar açısından sonuçlarından biri değildir?

- A) Avrupalılar için Osmanlı bir tehdit unsuru olmaktan çıkmıştır.
- B) Osmanlı artık savunmaya çekilmiştir.
- C) Avrupalılar birleştiklerindeki gücün farkına varmışlardır.
- D) Osmanlı'yı Avrupa'dan atma düşünceleri güçlenmiştir.
- E) Avrupalı devletler Osmanlı karşısında daha baskın bir konuma geçmişlerdir.



## KAZANIM TABLOSU

| SORU | KAZANIM                                         | DOĞRU | YANLIŞ |
|------|-------------------------------------------------|-------|--------|
| 1    | Karlofça Antlaşması                             |       |        |
| 2    | Pasarofça Antlaşması                            |       |        |
| 3    | Osmanlı Devleti Harita Yorumlaması              |       |        |
| 4    | Uyvar Kalesinin Fethi                           |       |        |
| 5    | Avrupa Devletlerinin Oluşturduğu Kutsal İttifak |       |        |
| 6    | II. Viyana Kuşatması                            |       |        |
| 7    | Köprülüler Devri                                |       |        |
| 8    | Karlofça Antlaşması                             |       |        |
| 9    | Osmanlı Devleti Harita Yorumlaması              |       |        |
| 10   | Karlofça Antlaşması                             |       |        |
| 11   | II. Viyana Kuşatması                            |       |        |
| 12   | Denge Siyaseti                                  |       |        |
| 13   | Osmanlı Lehistan İlişkileri                     |       |        |
| 14   | Osmanlı Rusya İlişkileri                        |       |        |
| 15   | Karlofça Antlaşması                             |       |        |
| 16   | Karlofça Antlaşması                             |       |        |
| 17   | Veraset Savaşları                               |       |        |
| 18   | Osmanlı Lehistan İlişkileri                     |       |        |
| 19   | Çehrin Seferi                                   |       |        |
| 20   | II. Viyana Kuşatması                            |       |        |
| 21   | Denge Siyaseti                                  |       |        |
| 22   | Osmanlı Safevi Mücadeleleri                     |       |        |
| 23   | Osmanlı Avusturya İlişkileri                    |       |        |
| 24   | Karlofça Antlaşması                             |       |        |
| 25   | Karlofça Antlaşması                             |       |        |

H  
I  
Z  
R  
E  
N  
K

## OPTİK DEĞERLENDİRME

## ÜNİTE

## KONU

ÖĞRENCİNİN  
ADI  
SOYADI  
SINIF  
NO

DEĞERLENDİRME

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında  
Osmanlı Siyaseti (1595-1774)

Din Savaşlarından Modern Devlete - Denizcilik Faaliyetleri

DOĞRU

YANLIŞ

NET

PUAN



## HİT-03 Dijital Test

Konu ile ilgili daha fazla  
soru çözmek için kare kodu  
okutunuz.Hit  
03

## Hit BİLGİ

## DENİZLERDE FAALİYETLER

- Coğrafi Keşifler sonucunda Portekizliler ve İspanyollar yeni yerler ve deniz yolları keşfederek sömürgeler oluşturdu. Daha sonra İngiltere, Hollanda ve Fransa ile devam eden sömürgecilik faaliyetleri; Uzak Doğu'da Hindistan, Endonezya, Çin ve bu bölgede yer alan yüzlerce adayı sömürge hâline getirdi.
- İngiltere, XVII. yüzyılda İngiliz Doğu Hindistan Şirketi'ni kurarak İngiliz sömürgeciliğinin ilk ciddi temelini attı.
- Hollanda Doğu Hindistan Şirketi'ni kurdu ve Ümit Burnu'ndan Doğu Hint adalarının ucuna kadar uzanan bölgede büyük bir sömürge imparatorluğu meydana getirdi.
- XVI. yüzyılda deniz ticaretini güçlendirerek denizaşırı bölgelerde yayılma faaliyetlerine girişen Fransa, Amerika kıtasına açılarak zenginliğini artırmaya çalıştı.
- Osmanlı Devleti, XVII. yüzyılın sonlarına kadar kadirge denilen kürekli gemiler kullanırken bu dönemden sonra kalyon denilen yelkenli gemiler kullanmıştır. Bu değişimdeki en önemli olay Girit Seferi olmuştur.

## 30 YIL SAVAŞLARI

- Savaşların nedeni Habsburg Hanedanı'nın Avrupa'da tek hâkim güç olma isteği ve Martin Luther'in başlattığı Protestanlık hareketidir.  
Savaşların sonunda imzalanan Westphalia antlaşması ile;
- Almanya'da Katolik, Protestan ve Kalvinizm geçerli mezhepler hâline getirilmiştir.
- Kutsal Roma İmparatorluğu'nun parçalanmış olduğu uluslararası hukuk bakımından doğrulanmıştır.
- Hollanda, Portekiz ve İsviçre bağımsızlıklarına kavuşmuştur.
- Avrupa'da dinî etkenlerin yerini modern diplomasi almış ve uluslararası alanda modern devletler hukukunun temelleri atılmıştır. Evrensel imparatorluklar yerini ulusal krallıklara ve ulus devletlerine bırakmıştır.

1. XII. yüzyıldan itibaren İngiltere ve Fransa, Roma Huku-ku'na dayanan bir yönetim mekanizması geliştirmiş ve Papalık'tan bağımsız hareket etmek istemiştir.

**Bu durumun aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenebilir?**

- A) Kilise - krallık mücadelesinin başlamasına
- B) Dinî temele dayalı anayasaların hazırlanmasına
- C) Skolastik düşüncenin ortaya çıkmasına
- D) Feodal düzene dayalı siyasi anlayışın gelişmesine
- E) Katolik Kilisesi'ne bağlılığın güçlenmesine

3. Orta Çağ'ın sonuna kadarki süreçte Akdeniz ve Kara-deniz gibi iç denizlerde sürdürülen ticari faaliyetlerin okyanuslarda yapılmaya başlamasında aşağıdakiler-den hangisi etkili olmuştur?

- A) Avrupa'da mezhep savaşlarının başlaması
- B) Papalık kurumunun otorite olmaktan çıkması
- C) Modern devlet anlayışının ortaya çıkması
- D) Coğrafi Keşiflerle yeni yerlerin bulunması
- E) Aydınlanma ile bilimsel faaliyetlerin gelişmesi

H  
I  
Z  
R  
E  
N  
K

2. Avrupa'da XVI. yüzyıldan itibaren din alanında başlayan fakat arkasında bir takım siyasi, sosyal ve ekonomik gelişmelerin bulunduğu mücadeleler yaşanmıştır.

**Bu durumun yaşanmasında;**

- I. Habsburg Hanedanı'nın Avrupa'da tek hâkim güç olmak istemesi,
- II. Martin Luther'in Protestanlık hareketini başlatması,
- III. feodal düzene dayalı siyasi anlayışın gelişmesi

**gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Martin Luther, başta endüljans satışı olmak üzere Katolik kilisesinin maddi uygulamalarına 95 maddelik bildiri ile karşı çıkmış ve Avrupa'da dinî ayrışmalar başlamıştır. Özellikle Saksonya, Brandenburg gibi Almanya'nın büyük prenslikleri Luther'i desteklemiştir. Alman imparatoru, mevcut Lutherciler dışında kalan insanların Luther'i desteklemesini yasaklamıştır. Bunun üzerine beş Alman prensi ve on dört şehir, imparatoru protesto etmiş ve bu nedenle Martin Luther'e taraftar olan Hristiyanlara "Protestan" denilmiştir.

**Bu duruma göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Almanya'da siyasi birliğin olmadığı
- B) Protestanlığın Katolik mezhebinden daha fazla kabul gördüğü
- C) İmparatorluğun otoritesinin sarsıldığı
- D) Alman imparatorunun Katolik mezhebini desteklediği
- E) İmparatorluk topraklarında dinî bütünlüğün sona erdiği

5. Augsburg Antlaşması ile Almanya'daki prenslere istediği mezhebi seçme özgürlüğü verilmiş ve Lutherci prenslerle Katolik prensler arasında barış sağlanmaya çalışılmıştır. Halk ise ya bağlı bulunduğu prensin mezhebine girmiş ya da zorunlu olarak göç etmiştir. Protestanlar bu antlaşma ile önemli haklar elde etmiş ve Katoliklerle eşit konuma gelmiştir. Her ne kadar bu antlaşma Almanya'daki ayrılıkları sona erdirmeyi amaçlasa da biri Protestan diğeri Katolik olmak üzere iki Almanya'yı ortaya çıkarmıştır.

**Buna göre Augsburg Antlaşması ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?**

- A) Almanya'da mezhep birliğinin bozulduğuna
- B) Halkın istediği mezhebi seçme hakkını elde ettiğine
- C) Katoliklerin daha fazla ayrıcalığa sahip olduğuna
- D) Mezhep temelinde bir iç savaşın yaşandığına
- E) Protestan mezhebinin Almanya'da kabul gördüğüne

6. Tarih dersinde öğretmen sınıfa "Coğrafi Keşifler sonucunda yeni yerler ve deniz yolları keşfeden Avrupa'nın ilk sömürgeci devletleri" sorduktan sonra öğrenciler söz alarak şu cevapları verdi:

Alper: İspanya ve Portekiz

Duru: İngiltere ve Fransa

Zeynep: Venedik ve Ceneviz

Nihal: Hollanda ve İspanya

Ahmet: İngiltere ve Hollanda

**Öğretmenin sorusu için söz alan öğrencilerden hangisinin cevabı doğrudur?**

- A) Alper'in
- B) Duru'nun
- C) Zeynep'in
- D) Nihal'in
- E) Ahmet'in

7. Kutsal Roma İmparatoru II. Ferdinand'ın aşırı Katolik yanlısı bir siyaset izlemesi, egemenliği altındaki Protestanların ayaklanmasına yol açmıştır. İmparatorluk topraklarındaki bu mücadeleye daha sonra Protestan ve Katolik tarafları destekleyen devletler de katılmıştır. Otuz Yıl Savaşları adı verilen bu süreçte Protestanlar Avrupa dinî yapısında etkin hâle gelirken bazı devletler bağımsızlığını ilan etmiş, parçalanmaya başlayan Kutsal Roma İmparatorluğu önemli sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

**Buna göre aşağıdakilerden hangisi Otuz Yıl Savaşları'nın sonuçlarından biri olarak gösterilemez?**

- A) Protestanlık mezhebi Avrupa'da kabul görmüştür.
- B) Avrupa'nın mezhep yapısı değişmiştir.
- C) Kutsal Roma İmparatorluğu güç kaybetmeye başlamıştır.
- D) Feodal yapı güçlenmeye başlamıştır.
- E) Avrupa'da siyasi dengeler değişmiştir.

8.



**Yukarıdaki gelişmelerin meydana geliş sırası aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?**

- A) III – II – I
- B) I – II – III
- C) II – I – III
- D) I – III – III
- E) III – I – II

9. Coğrafi Keşiflerle birlikte XVI. yüzyılın sonunda İspanya ve Portekiz, ele geçirdiği bölgelerde koloniler kurarak sömürge imparatorluğu haline gelmiş ancak bu imparatorluklar uzun ömürlü olamamıştır.

**Bu durumun yaşanmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?**

- A) Veba salgınının Avrupa'da etkili olması
- B) İpek Yolu'nun etkisini kaybetmesi
- C) İngiltere ve Hollanda'nın sömürge toprakları ele geçirmesi
- D) Değerli madenlerin kullanımının artması
- E) Burjuva sınıfının aristokraziye üstünlük sağlaması

10. 1618 – 1648 yılları arasında süren Otuz Yıl Savaşları, Avrupa'nın en büyük din savaşlarından biri olmuştur. Savaşlar bütün Avrupa'ya yayılmadan önce başlangıçta bir ülkede yaşanan mezhep çatışmaları şeklinde ortaya çıkmıştır.

**Savaşların Avrupa'ya yayılmasından önce mezhep çatışmalarının başladığı ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) İspanya
- B) Fransa
- C) Almanya
- D) Hollanda
- E) İngiltere

11. Osmanlı denizcilik tarihinde kadirgaların hâkim olduğu birinci döneme, özellikle Osmanlı gemi teknolojisine, kendi bilgi ve becerilerini ilave eden Barbaros Hayreddin Paşa damgasını vurdu. Barbaros, kadirgaların en etkili savaş gemileri olduğu kanaatindeydi. Çünkü yelkenli büyük gemiler rüzgârlı havalarda daha hızlı yol alsalar bile Akdeniz'de yaz mevsiminin uzun sürmesi ve bu aylarda havanın durgun gitmesi sebebiyle uzun bir süre bu gemiler adeta hareketsiz kalıyordu. Yine bu gemiler, kürek ağırlıklı kadirgalar gibi koylarda ve küçük limanlarda kullanılmaya elverişli değildi. Bu sebeple XVII. yüzyılın sonlarına kadar Osmanlı donanmasının bel kemiğini kadirga sınıfı gemiler oluşturdu.

**Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Yelkenli gemilerin Osmanlı donanmasında önemli bir yere sahip olduğu
- B) İç denizlere uygun tipte gemilerin tercih edildiği
- C) Kadirganın Akdeniz'e uygun bir gemi tipi olduğu
- D) Donanmada hareket kabiliyeti yüksek gemilerin önemsendiği
- E) İklim şartlarının askerî teknoloji konusunda dikkate alındığı

12. I. Dünyanın dört bir tarafında sömürgeler elde etmesi,  
II. Okyanus denizciliği ve gemi teknolojisi için yatırımlar yapması,  
III. İspanya'nın deniz hâkimiyetine son vermesi,

**Coğrafi Keşifler sonrasında XVII. yüzyıldan itibaren İngiltere'nin "Güneş batmayan imparatorluk" olarak anılmasında yukarıdaki durumlardan hangilerinin etkisi olmuştur?**

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III